

Congresul Frăției Ortodoxe Române în Arad

— Grandioase manifestări religioase-naționale —

În zilele de Duminică și Luni în 25 și 26 Oct. a. c. Aradul, vechea cetate a ortodoxismului românesc, a fost centrul celor mai înălțătoare manifestări religioase, naționale și culturale.

În aceste zile de sărbătoare, s'a încheiat — aici la frontiera de vest a țării noastre, — un puternic front sufletesc, sub drapelul căruia poporul românesc, se va urca victorios spre culmile progresului și civilizației.

La Congresul Frăției Ortodoxe Române, ținut la Arad, numeroasa asistență dela biserică și ședințe, s'a pătruns de duhul credinței românești, care a făcut pe strămoșii noștri neînvinși, în mijlocul celor mai grele suferințe și momeli. Ortodoxia românească, a fost, este și va fi totdeauna temelială și forța de granit a existenței noastre pe aceste scumpe plaiuri.

Pe realitatea plină de viață a frontului sufletesc, creat de Biserica noastră românească, se sprijinește tăria patriei române. Cine are cutezanța să slăbească acest front sufletesc al nostru, păcătuiește contra neamului românesc.

Sosirea oaspeților

Încă Sâmbătă în 24 Oct. pela ora 1 d. m. orașul nostru a luat aspect de sărbătoare. Pe edificii fâlfâiau draperii naționale. Pe străzi se observa mai multă animație. La ora 2 d. m. a descins în gara Arad I. P. S. Mitropolitul Nicolae. Peronul era arhiplin de reprezentanții tuturor instituțiilor. Membrii consiliului eparhial și profesorii Acad. Teologice în frunte cu P. S. Sa Episcopul Andrei, Dr. I. Groza prefect, Dr. R. Coțoiu primar, o cunună respectabilă de doamne și mult public intelectual. La apariția I. P. S. Sale în ușa vagonului, corul studenților teologi au întonat: Pe stăpânul..., apoi I. P. Sfințitul Mitropolit a fost bineventat de P. S. Sa Episcopul Andrei, de d. I. Moldovan președintele F. O. R.-ului din Arad, de d. prefect Dr. I. Groza și primarul Coțoiu. În răspuns I. P. S. Sa a accentuat importanța Frăției Ortodoxe Române, pentru poporul și patria română. La ora 3¹/₄, a sosit P. S. Sa Episcopul Nicolae dela Oradea întovărășit de Dr. Munteanu rectorul Acad. teologice, vicarul eparhial C. Magieru, profesorul Dr. Petreuța, protopopul Beiușului P. E. Papp și alții. Tot

atunci a sosit comitetul central al F. O. R.-ului în frunte cu președintele Sextil Pușcariu, I. Matei, I. Lupaș, O. Ghibu S. Dragomir Sturza etc. etc. Înălți oaspeți au fost întâmpinați de publicul din Arad cu urale. Au fost binevențați de dnii I. Moldovan președintele Forului secția Arad, prefectul Groza și primarul Coțioiu. Au răspuns P. S. Sa Episcopul Nicolae și de Sextil Pușcariu.

La ora 5 comitetul central a ținut ședință la Primărie, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, a plecat la Mănăstirea Bodrog, la mormântul Episcopului Grigorie. La ora 7 în biserica catedrală s'a făcut slujba Privegherii de I. P. C. Sa Arhim. Dr. Suci, asistat de un sobor de preoți. La acest serviciu divin au participat P. P. S. S. Lor Episcopii Andrei și Nicolae și mult public. Răspunsurile au fost date de corul studenților teologi. Predica ocazională, în vederea împărțirii de mâine zi a multor intelectuali, a rostit-o părintele F. Codreanu.

În acest restimp trenurile au adus la Arad, pe mulți fruntași ai vieții noastre publice, membrii ai F. O. R.-ului, dela Sibiu, Oradea, Cluj, Sibiu, Lugoj, Caransebeș etc.

Duminecă dimineața au sosit o mulțime de intelectuali membrii ai F. O. R.-ului. La ora 9 s'a început serviciul divin în Catedrală, oficiat de P. P. S. S. Lor Episcopii Andrei și Nicolae asistați de Arhim. Dr. Suci, Stavroforii Dr. Ciuhandu, Păcățianu, Cure, Dr. Muntean și P. Popa, protoereii Dr. Botiș, T. Vașlan și C. Magier, preoții Ștefa Dr. Gh. Popovici și V. Mișuț, diaconii: Măcinic, Tripon și Dărău. Pe tronul episcopesc a ocupat loc I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae. Răspunsurile liturgice au fost cântate de corul „Armonia”. Biserica ara arhiplină de tot ce Ardealul are mai select dintre intelectualii noștri. La ieșirea cu Sf. evanghelie a fost un moment impresionant când P. S. S. Episcopul Andrei a ridicat la rangul de iconom Stavrofor, pe păr. Dr. T. Botiș atârându-i la gât semnul distinctiv: o frumoasă cruce cu lanț de aur.

În cursul serviciului divin P. S. Sa Episcopul Andrei, a rostit următoarea predică:

*Înalt Prea Sfințite,
Prea Sfințite,
Iubiți Creștini!*

„Dumnezeu bogat fiind în milă, pentru multa Sa iubire, cu care ne-a iubit pe noi cei ce eram morți.... ne-a făcut vii împreună cu Hristos” (Efes. 2. v. 4—5).

Cât de minunat se potrivesc cuvintele apostolului de azi cu istoria și destinul neamului nostru dreptmăritor! Nu s'a împlinit oare cu noi făgăduința Mântuitorului: «Celce crede întru mine are viață veșnică»? (Ioan 6 v. 47). Ce altă putere de biruință, mai mare, putea avea neamul acesta în vârtejul vremurilor, decât credința în Hristos? Nu ajunsese el să se asemene atât de mult cu Cel Răstignit pe cruce și purtător al cununei de spini, încât tipul și antitipul se potriveau aidoma? Nu coborisem și noi pe treapta umilinței atât de mult încât «lumii ne-am făcut privesc» (I Cor. 4 v. 9), «ca măturătură lumii ne-am făcut, ca gunoiul tuturor» (I Cor. 4 v. 13), iar «alții au suferit batjocură și biciu, ba chiar și lanțuri și închisoare» (Evrei 11 v. 36) «de cari lumea nu era vrednică» (Evrei 11 v. 38), noi cari «nebuni pentru Hristos» mai viețuim doar în piept cu neclintita credință în dreptatea imanentă.

Și Hristos-Domnul, care a cunoscut ase-

mănarea între crucea, piroanele, cununa de spini și sângele jertfei Sale și cele ale neamului acestuia «pentru multa Sa iubire cu care ne-a iubit, pe noi cei ce eram morți... ne-a făcut vii împreună cu dânsul».

Dacă sărbătorile naționale sunt prilejuri de a mărturisi conștiința unității între cei de acelaș sânge și cu aceeași istorie, serbările religioase, ca cea de astăzi, fac legătura între mântuirea individuală și cea colectivă a neamului din care facem parte, arătându-ne că între ele există un strâns raport, și că aceeași mână dumnezească le lucrează pe amândouă după un mareș plan.

Sunt momente de mari reculegeri sufletești atât în viața indivizilor cât și în cea a popoarelor, când Dumnezeu întoarce privirea tuturor dela cele din afară, — a căror nimicnicie se desvâluie în întregime în astfel de clipe, — spre cele din lăuntru, făcându-i să și cunoască mai bine zestrea părintească, pentru a găsi în trecut lor puterea de rezistență în fața viitorului.

Neamul nostru trece printr'o vreme de adâncă frământare sufletească. Zarea se tot întunecă. Inzadar am îndrepta privirea în jurul nostru, nicăeri nu vom găsi liniște sufletească. Spre răsărit de noi (Rusia) negură deasă, spre apus (Spania) vărsare de sânge. La fel pe celelalte continente. Nicăeri pe glob vre-un luminiș. Pretutindenea par'că lucrul mâinilor se întoarce

împotriva omului și un blestem apasă asupra palatului fermecat al fericirii imaginare, plăsmuit de om, din care a alungat pe Creator.

În vremurile de grea încercare preotul are rolul profetilor din V. T. În ceasul sfintei liturghii, ridicat deasupra clipei trecătoare el privește pe geamul deschis al cerului în veșnicie și poate împreună, mai clar ca oricine, cu privirea zarea trecutului cu orizontul viitorului. Preotul român are astăzi rolul de a tâlculi vremurile în lumina veșniciei.

Asupra bisericii neamului apasă în aceste vremuri o grea sarcină. Văzând cum totul se cufundă în nisipul moravurilor ușoare și cât de aproape se deschide prăpastia, ea, cea dintâi cu răspundere pentru destinul neamului, e chemată a apuca cu mână tare pe celce se pregătește a se prăvăli în prăpastie. Noi știm că popoarele pier atunci când și-au pierdut întâiu sufletul. E mult mai grozavă priveriștea în fața ruinelor sufletești decât în fața mormanelor dărmate de tunuri!

Conducătorii bisericii, în conștiința cărora se pune întreagă răspunderea în fața vremurilor de răscruce, suntem hotărâți a ne achita, chiar cu jertfa vieții noastre, de rolul ce-l avem în fața supremei sfortări de a mântui încodată sufletul neamului.

Biserica are menirea de a birui toate vremurile, ca corabia ce se ridică deasupra valurilor. Lozinca ei de azi este de: a birui și primejdiile ce ne stau înainte. Să ne fi căzut din mână arma? Dar cuvântul lui Dumnezeu e nebiruit de 2000 de ani, iar în biserică păstrăm toată zestrea neamului: tot ce el a crezut, iubit și nădăjduit.

Și clipa e prielnică. Necesitatea salvării și prețuirea ei, e mai vie atunci când valurile împresoară corabia mai turbate. Cu deplină încredere în Celce măsoară vremurile și hotărăște sorocul tuturorora, noi invităm neamul să între întreg în biserică, în această corabie a lui Noe, la cârma căreia e Hristos-Domnul, și care a trecut pe părinții și strămoșii noștri peste toate primejdiile.

Vântul ce usucă apele este *ortodoxia*, adică

La sfârșitul Sf. Liturghii, s'a împărțășit cu sf. taină a cuminecării, mai mulți membrii ai F. O. R.-ului, fapt care a impresionat pe toți cei prezenți. După care publicul s'a îndreptat în corpore spre Palatul Cultural, unde la 11^{1/2} s'a început solemnitatea deschiderii congresului general al Frăției Ortodoxe Române.

La masa prezidială au luat loc I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, Sextil Pușcariu, P. P. S. S. Lor Andrei și Nicolae, d. Iosif Moldovan, d. T. Pacescu în reprezentanța Ministerului de culte, O. Ghibu I. Matel, iar în spate întreg comitetul central al F. O. R.ului.

Congresul a fost deschis, prin rugăciunea „Impărate Ceresc” cântată de studenții teologi și ascultată cu pietate de tot publicul stând în picioare.

credița în Hristos, trăită și frământată cu toate suferințele, umilințele dar și nădejdiile strămoșilor. În ea viețuește tot ce este nemuritor în neamul nostru: credința lui. Avem în ortodoxie comoara cea mai prețioasă din creștinism, duhul cel vechiu apostolic, eroismul catacombelor și aroma veacurilor de aur ale bisericii creștine.

Neamul nostru de țărani a trăit intens ortodoxia în toate manifestările vieții lui. Mucenicii noștri au subliniat cu jertfa lor dogmele ortodoxiei mai nainte de a avea teologi.

Astăzi în era libertății naționale, teologi și mireni înzestrați de Dumnezeu vin să ne dea ideologia ortodoxiei, descifrând cu darul gândirii, definiția ei cea mai luminoasă din trecutul trăit de neamul acesta. Suntem în ajunul epocii de renaștere a Bisericii naționale. Pe altarul ortodoxiei române se înfrățește cultul trecutului cu destinul nostru.

În lumina ideologiei ortodoxe vom distinge mai clar destinul acestui neam, care — după cuvintele apostolului de azi — este: «fiind zidit spre fapte bune». Popor ales de Dumnezeu pentru virtuțile sale sufletești, neamul nostru are menirea de a străluci prin creațiile sale în «fapte bune».

Paralel cu ideologia ortodoxiei mai avem nevoie de o restaurare integrală a bunurilor spirituale atât în viața individuală cât și în cea de stat.

Biserica strămoșească întră cu toată încrederea în noua luptă și cu multă mângăere vede că în noul apostolat, de care atârnă salvarea sufletului neamului, are alături pe intelectuali, acești luceferi pe bolta lui cerească.

Ca ierarh al locului suntem mulțumitor că torța asociației F. O. R., menită de a fi purtată în largul pământului românesc, sosește astăzi la noi, în această cetate a ortodoxiei. O întimpinăm împreună cu galeria ierarhilor cari au străjuit aici și binecuvântăm intrarea ei.

Fie, ca la lumina ei și acei intelectuali cari mai zăbovesc, și pe cari Biserica îi așteaptă la sânul ei de mamă, să afle calea Damascului!

«Să iubim unii pre alții, ca într'un gând să mărturisim!»

Apoi președintele F. O. R.ului din Ardeal d. prof. universitar Sextil Pușcariu a rostit următoarea cuvântare:

Anul ce s'a scurs dela congresul nostru, când bănățenii ne-au primit în vechiul oraș de graniță Caransebeș, cu tradiționala lor ospitalitate, ne-a dovedit încă odată cât de adâncă e importanța F. O. R.-ului. Activitatea noastră, a fost stânjenită, înainte de toate, prin pierderea ce am îndurat-o în urma trecerii la cele veșnice a celor doi mari arhieri Roman al al Orăzii și Nicolae al Clujului și Feleacului. Vorbitorul face apoi elogiul marilor dispăruți spunând: Poate că din cauza marilor deosebiri de temperament, cei doi ierarhi erau prieteni atât de buni, încât pe patul morții, se chemau unul pe altul cu gândurile, voind să pășească împreună pe drumul veșniciei. Îi lega însă o caldă și nețărnută dragoste pentru biserică, pentru neam și pentru tradiție. În țara întregită, ei au urmat tradiția, devenind importanți ctitori ai celor două episcopii noi. Mi-aduc aminte de vizita din urmă, pe care am făcut-o răposatului vâldică Roman la Oradea, când, cu glasul șters, îmi mărturisea că Forul se se întrunească în această eparhie, spunând că ortodoxia este pavăza adevărată a neamului nostru. Și pe drept cuvânt ortodoxia noastră poate fi considerată ca atare. De un lucru putem fi siguri, că primejdia cea mare vine dela bolșevismul ce mereu prinde rădăcini în multe inimi rătăcite.

De dincolo de Nistru ne paște îngrijorarea, precum și dela vecinii noștri dela Vest, iar pe deasupra tuturor acestora, la hotarul vederilor noastre, se ridică spectrul unui mare războiu, în care popoarele desigur vor apăra patrimoniul sfânt, întemeiat de cultura creștinească împotriva anarhiei. E necesară deci o cât mai puternică înarmare sufletească. Înainte de războiu se zicea: Si vis pacem, para bellum, dacă vrei pace, pregătește-te de războiu. Astăzi vedem că dictonul acesta trebuie inversat, căci eforturile pacifiștilor pentru a asigura cu orice preț pacea, duc inevitabil la războiu. De aceea Forul cere tuturor intelectualilor români să asculte cuvântul evangheliei. Și alături de asta, ne mai trebuie și credința în noi înșine. Popoarele lipsite de această încredere se demoralizează și devin inerte. Pentru un ungar, de exemplu, Petöfi e cel mai mare poet din lume Budapesta cel mai frumos oraș dintre toate, limba ungurească cel mai bogat și mai eufonic gral, ciardașul cel mai ritmic joc etc.

Această exagerare de auto-apreciere e uneori ridicolă, dar din ea izvorește marele patriotism al acestui popor.

Ungurii văd toate în superlative când este vorba de țara, de limba și de obiceiurile lor, și aceasta educație li se face chiar prin școală, în familie și în armată.

E oare și la noi la fel? În școlile noastre, unde catihetul e mai mult oaspe decât profesor, se pune prea mult preț pe cunoștințe și prea puțin pe educația patriotică. În streinătate, popoarele cari nu ne iubesc lucrează neconținut la deprecierea și terfelirea atot ce este românesc. Vor prin asta să ne distrugă coeziunea și rasa. În loc să fim mândrii că-l avem pe Eminescu, ne măgulește faptul că suntem a doua țară din lume în desfacerea cărții franceze. Moneta noastră este depreciată pentru că nu avem încredere în ea. Când un birt își zice național, înseamnă că este primitiv și murdar.

După cucerirea provinciilor cu armele, România trebuie cucerită încă odată cu spirit național. Aceasta e misiunea generației de azi și sunt semne îmbucurătoare că ea și-o înțelege. În acest sens lucrează și For-ul, căutând să ridice prestigiul bisericii strămoșești. Noi întărim însăși baza statului național român, cu care ortodoxia și numai ea singură se identifică desăvârșit. Când toată suflarea românească va fi grupată în jurul bisericii strămoșilor noștri, atunci vom reprezenta o putere de care se vor sparge și rea-voința și mai ales, indiferența celor ce trec pe la cârma țării.

Bolșevismul a voit să ne destrame și această ironie a sorții a făcut din biserică noastră cea mai mare biserică ortodoxă din lume, în fruntea căreia stă patriarhul nostru. Spre biserică noastră se îndreaptă acum biserică anglicană care voește să se reintegreze în

ortodoxie. De curând arhiepiscopii celui mai mândru popor din lume au stat în genunchi în fața I. P. S. nostru Patriarh, care le-a dat binecuvântarea sa și a rostit, în catedralele lor, românește, mărturisirea credinței adevărate. Să ne bucure acest semn al vremurilor. Azi suntem stăpâni într-o țară liberă. De câteori poporul nostru s'a găsit la o răspântie a istoriei sale, profesii neamului, poezii, au mărturisit acelaș gând: Unire între frați. Cel ce-a găsit cele mai puternice cuvinte spre a condamna oarba neunire pe lângă Iancu Văcărescu, Vasile Cârlova, bardul dela Mircești, Andrei Bârsan, a fost Andrei Mureșan, cel mai mare profet: „Jurăm că vom da mâna să fim pururea frați“.

Vremurile ce ne așteaptă cer dela toți românii acestei țări o absolută unitate de vederi. Oratorul salută apoi pe înalții chiriarchi, după ce declară al treilea congres general al For-ului deschis.

Cuvântarea I. P. S. S. Mitropolitului Nicolae Bălan al Ardealului

I. P. S. Sa mitropolitul Dr. Nicolae Bălan al Ardealului, a rostit următoarea inimoasă cuvântare: Vă mulțumesc, domnule președinte, pentru cuvintele adresate și mă bucur că pot lua parte la congresul Frăției ortodoxe. Ne-am obișnuit să vedem în aceste întruniri ale noastre, ce se repetă an de an, manifestări strălucite ale conștiinței ortodoxe, ale intelectualelor și ale poporului din Ardeal, ținute pentru apărarea justelor postulate ale sfintei noastre biserici. Această manifestație este binevenită în momentele actuale, care sunt extrem de grave pentru popoarele din întreaga lume. Deși rolul nostru nu este de a ne ocupa de aceste fapte, cari cad în competența altor factori, noi avem datoria de a-i sprijini pentru aflarea soluțiilor salvatoare. Trebuie să ne dăm limpede seama de temelii pe cari se sprijinește existența noastră națională și de a așeza toată viața pe țările acestor temelii. Din exemplele trecutului știm că biserica ortodoxă a fost cetățuia nebiruită care a apărat neamul și poporul românesc prin toate vitregiile vremurilor. În fața norilor cari se ridică la orizont, nu avem noi o mai înțelegătoare problemă decât aceasta, de a ne înnoi forțele noastre naționale pentru a ne câștiga siguranța față de noi și încrederea în destinul nostru. Azi, mai mult ca ori când, se simte necesitatea creării unui front sufletesc unitar, dela o margine la alta a țării. Avem nevoie urgentă de o concentrare a tuturor puterilor națiunii noastre. Vedem cu durere că unitatea sângelui și a limbii nu ajunge, pentru că, în loc să tâlmăcească durerea noastră și bucu-

ria noastră, slujește ca mijloc de a propaga între noi ura. Atunci trebuie să înțelegem că avem nevoie de o credință mare, care să ne înalțe cu cugetul până la cea mai înaltă cunoaștere a credinței. Avem nevoie de un avânt eroic, iar principiul cel mai adânc, care alimentează acest avânt eroic, este credința religioasă. Viața este un lucru sfânt. Această interpretare poate să o facă numai sfânta credință în Dumnezeu, sfânta ortodoxie, formează singura existență nebiruită a neamului. Rog pe bunul Dumnezeu să-și coboare din înălțimea cerului binecuvântarea asupra acestei întruniri și duhul acesta al ortodoxiei, înfrățit cu neamul, să străbată lungul și latul țării, pentru binele nostru al tuturor.

Cuvântarea d-lui Teodor Pacescu

În numele dl-ului ministru al cultelor exprimă onoratei conduceri a Forului, cele mai adânci sentimente de mulțumire și afecțiune pentru deosebita onoare ce i-a făcut invitându-l la acest congres. D. ministru al cultelor este deplin convins că forul dovedește pe deoparte un plus de vitalitate a bisericii ortodoxe strămoșești, pe de altă parte o energie lucrativă a credincioșilor români ortodoxi pe tărâm religios și național.

D. ministru dorește congresului de azi desbateri luminate și hotăriri fericite.

Cuvântarea d-lui dr. Ioan Groza prefectul județului

Frăția ortodoxă română reprezintă solidaritatea intelectualității noastre cu Biserica și

legea ortodoxă strămoșească, pentru a-i ușura aducerea la îndeplinirea misiunii sale religioase, culturale, spirituale și naționale.

În trecutul nostru istoric, biserica ortodoxă a fost singura mângâiere a poporului nostru, singura piatră a solidarității, care se confundă cu însăși instinctul solidarității naționale, pe care atacurile dușmane n'au putut-o clinti. Flacăra ortodoxismului a menținut legătura sufletească cu vechiul Regat. Clerul și poporul au fost uniți prin biserică și unirea aceasta s'a transformat de mult într'o frumoasă tradiție. Mirenii intelectuali bine organizați având de partea lor întreg poporul au știut să pareze toate atacurile și întăriți prin ortodoxismul lor, au dus lupta biruitoare păstrând românismul în Ardeal, așa că la Unire, frații de dincolo de Carpați au găsit aici aceeași inimă românească, aceeași frați cari să simtă toți la fel.

Județul Arad se găsește azi într'o mare sărbătoare, sărbătoarea reacțiunii spirituale, care sub simbolul și prin prezența Inalt Prea Sfinției Voastre și a Sfinților Părinți Episcopi capătă o amploare deosebită.

Acest congres aci la granița de vest a țării va avea un răsunet și în afară.

(Va urma)

In lipsă de comentarii măcar ermeneutică!

În sfârșit a apărut, adevărat prea scumpă, traducerea Bibliei într'o românească bună în ediția Sfântului Sinod, după ce a Noului Testament s'a dat tot așa de bine de scriitorul Gala Galaction înainte cu câțiva ani. E îmbucurător de pildă a vedea rostită pe românește mărturisirea fiului risipitor: „*Greșit-am împotriva cerului și împotriva ta*, (de ce nu în întregime așa?) în vreme ce ne-am obișnuit cu fraza streină, în spiritul limbii ebraice: *Greșit-am la cer și înaintea ta*”.

Și totuși câte cuvinte și fraze obscure rămân neschimbate fără să li se arate înțelesul lor adevărat, care îl au în uzul biblic al vorbirii. Astfel *iconomul nedreptății*, *mamonul nedreptății* din Luca cap. 16. Încă la *Xenophon* citim: *cai nedrepti*, *sclavi nedrepti* cu înțelesul uzului grecesc al vorbirii: *cai și sclavi neadevărați*. Cât de puțin potrivit e atributul *nedrept* la iconomul, care și-a înșelat mișelește stăpânul, și cât de nepotrivit e la mamon sau avere, neavând averea voința de a fi nedreaptă! Ex-

plicarea veche (Bisping) că averea se câștigă prin nedreptate, e forțată. Și apoi fraza întreagă dela Luca cap. 16 v. 9: „*Faceți-vă prieteni din mamonul nedreptății*”, ar putea să-i dea cuiva în gând, că Hristos ar fi îndemnat la furt pentru a se folosi spre bine. Prin urmare în exemplele citate avem să înțelegem: iconomul neadevărat sau necinstit, și averile neadevărate în contrast cu cele sufletești cari sunt bunurile adevărate.

Dar traducerea nici n'ar putea să lămuirească toate cuvintele și frazele. Pentru aceasta sunt comentariile. Dar avem noi comentarii în românește? Avem abia la unele din cărțile Vechiului și Noului Testament, și nu la toate. Ele sunt tot în curs. În limbile apusene Biblia își are serii de comentarii. În limba germană își face apariția un comentariu la întreaga Biblie, cu aplicații la vremile de acum. Ce bine ne-ar face nouă astfel de comentariu în românește! Cât de mult ne-ar lega sufletul de Scriptură!

Dar la noi e departe timpul ca profesorii de specialitate biblică, să se mai angajeze la comentarii în lipsă de sprijin, de organizare, de solidarizare, afară dacă ar interveni și aici Sfântul Sinod.

În aceste împrejurări, cu lipsă de comentarii, aceia cari doresc a se ocupa cu Biblia și a o înțelege și în deosebi cei cu chemarea de a da înțelegerea textului biblic, preoțimea noastră, întrucât n'are posibilitatea de a recurge la comentarii în limbi streine, trebuie să se ajute cu cunoașterea bună a legilor explicării biblice.

O cunoaștere bună a acestor legi dă ermeneutica biblică, recunoscută cea mai complexă, a profesorului de Academie teologică din Arad *Dr. Iustin I. Suciu*. Costă abia 50 Lei și se poate procura din librării sau dela autor, plus porto 10 Lei. Între altele ea lămuirește o mulțime de exemple ale uzurilor biblice de vorbire.

În felul însă cum ne găsim azi, fără comentarii și fără călăuzirea ermeneuticii, suntem lipsiți de cheile înțelegerii cuvenite a celei mai necesare cărți a vieții, care este Sfânta Scriptură.

În lipsa comentariilor măcar ermeneutică!

Un teolog.

Un om de merit și o răsplată

P. C. Sa Părintele dr. Teodor Botiș, Rectorul Academiei teologice ort. rom. din Arad, a fost Duminecă 25 Octomvrie hirotesit *Iconom Stavrofor* de către P. Sf. Sa Episcopul nostru Dr. Andrei Magieru.

Am zis aici odată — și nu de mult — că prin *datorie* înțelegem creștinește, încadrarea spontană a activității individului în legea chemării sau funcției ce o deține, până la identificarea legii cu chemarea, sau invers. În acest senz, o datorie împlinită nu este, decât o acțiune pornită cu conștiință, din curată râvnă pentru ea, spre a satisface imperativele proxime și cerințele urgente ale legii care cârmuește, în conștiința întregă, funcția ce o deții. Ea formează fondul cel mai veritabil pe care se clădește meritul real și obiectiv al cuiva.

O datorie laudabil împlinită, sau un merit evident iese singur din umbră, se laudă singur. O chemare ca cea a P. S. Sale *păr. dr. Teodor Botiș*, purtată 37 ani cu demnitatea împlinirii tuturor datorțiilor și cu merite atât de reale și evidente, n'are nevoie de nici un accent merit să-i reliefeze vreun merit sau să-i intensifice vreo laudă. Șirele aceste fac numai o constatare și o încunoștințare pentru cititori și nidecum altceva.

Treizecișapte ani! Să-ți dai seama numai de cantitatea aritmetică a acestui număr și-ți este suficient a te convinge, că profesorul dr. Teodor Botiș are tot atâtea rânduri de preoți, foști elevi, cari vin azi să-i cinstească prin omagii amintirea și să-i guste bucuria, la sărbătoarea, care încununează activitatea lui de tot atâția ani.

Nascut în a. 1873 în comuna Valea Neagră, jud. Bihor (din părinți agricultori) își face școala primară în comuna natală și în școala călugărilor minoriți din Șimlăul Silvaniei. Clasele secundare și le face ca bursier al Fundațiunii „Jiga” în gimnaziul rom. cat. din Oradea și în Gimnaziul din Sibiu. Cursurile teologice din Arad și le-a urmat ca particular fiind în acelaș timp și prefect de studii în familia marelui proprietar Eugen Mocioni din Căpânaș. În anul 1897 terminând cursurile Institutului teologic din Arad este trimis de autoritățile eparhiale ca bursier pentru a-și continua și complecta studiile la Facultatea de teologie din Cernăuți unde în anul 1900 a obținut titlul de *Doctor* în teologie. În acest an este numit prefect și profesor suplinitor la secția pedagogică, iar în anul 1902 este instituit ca pro-

fesor cu titlu provizor și la secția teologică a Institutului pedagogic-teologic din Arad, în care calitate funcționează până în anul 1908, când este ales și confirmat ca profesor definitiv al Institutului teologic amintit. În anul 1917 este instituit ca director substitut al Institutului pedagogic teologic și în 1919 director definitiv al aceluși Institut, calitate ce o deține și azi ca Rector al Academiei teologice, dat fiind faptul că Institutul teologic a fost ridicat la rangul de Academie Teologică în anul 1927.

În anul 1901 e hirotonit întru diacon, în 1907 presbiter, iar 1920 înaintat la treapta de protopresbiter, până în Dumineca trecută (25 Octomvrie 1936), când la sărbătoarea de afirmare și manifestare a ortodoxiei laicilor ardeleni a fost hirotesit iconom-stavrofor.

În anul 1922 a publicat „Istoria Școlii Normale și a Institutului teologic ort. rom. din Arad”, lucrare premiată de Academia Română.

A colaborat la ziarul „Românul” din Arad, la revista Teologică din Sibiu, a redactat din anul 1917 până în 1921 revista „Biserica și Școala” organul oficial al eparhiei Aradului, iar între anii 1905—1919 și 1921—1923 a redactat calendarul diecezan. A fost primul președinte al Asociației profesorilor secundari secția Arad, președinte al Asociației „ASTRA” despărțământul Arad, deputat în Adunarea Eparhială și consilier în secția bisericească a Consiliului eparhial, iar 1931—32 senator, etc. Destins cu ordinul „Coroana României” în grad de ofițer și cu Meritul pentru Biserică.

(Doctor în teologie și azi e ceva rar, dar mai ales acum aproape patru decenii, când alte referinți geografice, politice și culturale subsistau în locul celor de azi).

Coincidența între hirotesirea lui de iconom-stavrofor și manifestația de afirmare a ortodoxiei românești din Ardeal în Arad, își are cu siguranță o interpretare și largă și justă. Acea ortodoxie, în care și-a pulsat viața sa și pe care a dat-o dar din dar, luminează din lumină celor 37 rânduri de preoți foști discipoli ai săi, s'a afirmat Dumineca trecută în Arad, ca și când s'ar fi îndreptat a da satisfacție și omagiu celui ce a predicat-o cu multă trudă și de multe ori cu risc în cariera lui de 37 de ani.

Dorim ca această distincție să fie noului iconom-stavrofor aducătoare nu numai de mai mare cinste, dar și de sănătate și viață îndelungată, ca să se poată bucura cât mai mult de rodul viei în care a lucrat pentru Domnul.

Diacon **Drd. P. Deheleanu**
Spiritalul Academiei Teologice din Arad.

Sfintirea bisericii din Agriș

În Dumineca din 18 Octombrie c. a avut loc solemnitatea sfințirii bisericii din frunțașă comună Agriș; o zi de mare bucurie pentru credincioșii noștri din această parohie și un nou prilej plăcut pentru P. Sf. Episcop *Andrei* de a se găsi în mijlocul fiilor săi sufletești și de a împărți cu ei bucuria marelui praznic de înviere a lăcașului dumnezeesc, ridicat prin stăruința neobosită a preoților locali prin jertfa credincioșilor și ajutorul moral și material al organelor administrative.

Biserica pompoasă și impunătoare din Agriș e o dovadă vie, ce lucruri frumoase se pot face acolo, unde toți fiilii bisericii lucrează mână în mână, în bună înțelegere, având în vedere numai întărirea și prosperarea Bisericii.

Biserica mare și spațioasă a fost neîncăpătoare pentru poporul numeros, care se adunase. Au venit credincioși și din comunele învecinate.

Bucuria duhovnicească a credincioșilor s'a împlătit și contopit cu razele luminoase ale soarelui, căci a fost o zi foarte frumoasă de toamnă.

P. S. Sa a fost însoțit de P. C. Iconom Stavrofor Dr. Gheorghe Ciuhandu, P. C. Iconom Stavrofor Mihai Păcățian, ieromonahul Ștefan Lucaciu și Diaconul Dimitrie Dărău.

Călăreții din Agriș veniseră întru împlinirea P. S. Sale până la o depărtare de câțiva klm. de comună și îndată s'au înșirat de o parte și de alta a mașinei pentru însoțire.

La intrare în comună a fost salutat de bun sositor de notarul comunei, asistat de membrii reprezentanței comunale, accentuând, că comuna politică a contribuit cu dragă voie cu sume însemnate în scopul construirii bisericii și promițând, că aceeași comună va sta și în viitor în ajutorul Bisericii.

P. S. Sa mulțumește pentru cuvintele călduroase, ce i s'au adresat și pentru ajutorul moral și material acordat bisericii. Roagă, ca și în viitor să fie cu aceeași dragoste și iubire față de biserică și de interesele ei.

Prea S. Sa, cu suita, descinde la părintele Romul Motorca. De aici e condus de soborul preoților cu o procesiune impozantă până la biserică, — în sunetele clopotelor și cântărilor bisericesti.

Se începe actul sfințirii prin încunjurarea bisericii de trei ori, cetirea evangheliilor, un-

gere a pereților cu sf. Mir și stropirea lor cu apă sfințită.

După intrarea în biserică urmează cântările și cetirea rugăciunilor prescrise, așezarea sf. moaște în sf. masă, vărsarea aromatelor topite peste cutia cu sf. moaște și spălarea sf. mese, ungerea cu sf. Mir și stropirea cu apă sfințită, apoi așezarea celor 4 evangheliști, îmbrăcarea sf. mese, și ungerea pereților cu sf. Mir și stropirea lor cu apă sfințită. După cetirea rugăciunii de mulțumire urmează serviciul sf. Liturghii. Mai întâiu însă a fost hirotesit întru cetet și ipodiaton, candidatul de preoție Victor Faur.

Serviciul sf. Liturghii a decurs solemn. Răspunsurile la serviciul divin au fost date de corul adânc impresionant al oarbilor din Arad. P. S. Sa a fost asistat pe lângă suita sa și de protopopul Șiriel, Aurel Adamovici, protopopul Ineului Mihai Cosma și de 8 preoți din protopopiatul Șirlei și de diaconul Aurel Tripon din Oradea.

În asistență am remarcat pe dnii: Dr. Mihai Mărcuș, Dr. Romul Coțoiu, Dr. Ioan Ursu și Nicolae Păușești din Arad, primpretorul Zaslo, Axente Secula, deputat sinodal și alții, cu o frumoasă cunună de doamne și domnișoare.

După citirea sf. Evanghelii, P. Sf. Sa ține o puternică și prea frumoasă predică având ca obiect cuvintele Sf. Scripturi: „Nu știți că voi sunteți Templul lui Dumnezeu, și că Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi!” (Ap. Pavel I Cor. 3—16).

Unii zic, bine înțeles greșit, că dacă noi suntem Templul lui Dumnezeu, nu mai trebuie să mergem la biserică; nu mai avem lipsă de biserică, Dumnezeu este Duh, dar noi suntem și Duh și trup. Trebuie să ne închinăm Lui cu Duhul și cu trupul. Rugăciunea trebuie exprimată și cu graiul și cu inima. Acolo s'au ridicat altare în Testamentul vechiu unde s'a arătat Dumnezeu.

Arată deosebirea între biserică de zid și biserică inimii.

Prin biserică am devenit ai lui Hristos. Dacă suntem ai lui Hristos, trebuie să slujim Lui. Deci trebuie să preamărim pe Hristos în sufletul nostru.

Altarul din noi este inima noastră. După botez, prin ispitele lumii acesteia, inima omului devine lăcașul idolilor. Din inima omului purced toate păcatele. Inima omului este răsadnița păcatelor. Idolul sfarmă inima omului și devine templul idolilor.

Dumnezeu însă nu ne-a lăsat să perim. Cu scump sângele său ne-a răscumpărat dnii

robia păcatelor. Golgota este locul sfânt, în care s'a jertfit Mântuitorul Hristos. Golgota este biserica noastră.

Biserica este viața noastră, soarele care încălzește și dă viață sufletului. Biserica este o fântână cu apă vie, care ne mângăie și ne întărește prin cele 7 taine.

Biserica este școală pentru luminarea sufletului nostru. Biserica este un spital pentru vindecarea sufletului nostru. Biserica este un Tribunal, care îți arată, dacă mergi pe calea dreaptă sau strâmbă. Biserica este o Judecatorie, care ne învață să iubim adevărul, dreptatea și poruncile lui Dumnezeu.

Dacă n'ar fi biserica materială n'am putea avea nici biserica sufletului.

Biserica mare este mama bisericuței din inima noastră.

Vatra de foc este asemenea bisericii, care aprinde și ține focul în inimile noastre.

Cum stați voi cu bisericuța inimii voastre?

Precum în biserica de zid părăsită, se încuibă paserile și o murdăresc; astfel în inima noastră izolată de Dumnezeu se încuibă păcatele.

Conștiința din noi este clopotul care ne chiamă la biserică.

Sfințirea de astăzi a bisericii să nu fie numai un praznic trecător, ci să fie un praznic al sufletului.

Zidind o nouă biserică, v'ați obligat că veți cerceta regulat sf. biserică.

Formați și sfințiți templul sufletului nostru cu învățăturile mântuitoare ale Mântuitorului Hristos căci fericiți sunt cei ce aud cuvântul lui Dumnezeu și îl păzesc pe dânsul.

Această predică vibrantă și instructivă a fost ascultată în o tăcere mormântală.

Biserica era arhiplină.

În cursul sf. Liturghii, ipodiaconul Victor Faur a fost hirotonit diacon; iar Victor Șancu într-un presbiter-duhovnic.

Hirotonirile cu prilejul sfințirilor de biserică ridică mult solemnitatea praznicului și impresionează adânc poporul.

La sfârșitul serviciului divin, părintele Romul Motorca arată pe scurt situația parohiei, stăruințele neobosite depuse pentru construirea bisericii, scoate în relief jertfa poporului și ajutorul moral și material acordat de organele administrative și mulțumește tuturor pentru tot ajutorul acordat. Mulțumește în deosebi Prea Sf. Sale pentru că a binevoit a le sfinți biserică și a o da destinațiunii sale.

A urmat împărțirea anaforei, sărutarea sf.

cruce și stropirea credincioșilor cu apă sfințită.

Cu aceasta, solemnitatea sfințirii bisericii a luat sfârșit.

Părintele Romul Motorca a dat o masă în locuința sa în onoarea Prea Sf. Sale părintelui Episcop.

M. P.

Cuvântare la începutul anului școlar

Iubiți Școlari,*)

Deodată cu începutul acestui an școlar, Ministerul dispune ca să se comemoreze de profesori și elevi, jertfa eroilor căzuți în războiul mondial pentru întregirea neamului.

Înprospătând în memorie, la douăzeci de ani, eroismul lor, — elevii acestei școli și în special cei mai mari pot reține senzația morală ce se desprinde din orice jertfă și eroism, și mai ales din acela, prin care s'a realizat visul milenar al strămoșilor noștri, — unitatea noastră etnică.

Abstrăgând de sentimentele de omagiu, pe cari suntem datori a le aduce scumpulor noștri eroi, prin jertfa cărora ne-am învrednicit a ne vedea între hotarele țării iubite și abstrăgând de sentimentele de pietate pe cari le înălțăm pe aripile rugăciunilor noastre la Tronul Părintelui ceresc pentru fericita lor odihnă, dintre cari mulți frați sau părinți de-ai noștri, noi putem desprinde din eroismul lor la un început de an școlar o învățătură.

Nimic nu se poate face în lumea aceasta fără muncă, fără efort, fără jertfă. Cu cât un lucru e mai mare, mai greu, cu atât cere voință mai tare, perseveranță și energie mai multă ca să poată fi dus la bun sfârșit.

Pentru puterile slabe omenești, un an de școală încă este un an de muncă grea.

Ca să putem duce la bun sfârșit aceasta muncă noi toți și în special voi dragii școlari trebuie să aveți mult, cât mai mult din *eroism*; iar a-ți îndeplini îndatoririle școlare, de autodisciplinare și muncă și mai ales de a-ți păstra în mijlocul nenumăratelor tentative, sufletul curat, sănătos, este eroism.

Ce fericiți sunt la sfârșit de an elevii, cari au biruit prin bună purtare și muncă greul unui an de școală. Cum radiază de pe fețele

*) Rostită în fața elevilor școlii normale de stat din Timișoara.

lor nu numai satisfacția datoriei împlinite și senzația de demnitate, ci și aceea de justificată mândrie.

La acest sfârșit de an vă gândiți dragi școlari.

Acest sfârșit de an cu roadele lui binecuvântate ori lipsa lor, — de ceace rog pe Dumnezeu să vă apere, — va arăta dacă în acest an veți fi albinele harnice, ... eroi, sau veți rămânea netrebnici trântori; de ce iarăși: ferească Dumnezeu.

Nu uitați dragi școlari că vremurile sunt grele, și mai ales pretențioase. Numai aceia pot răsbi cari ei înșiși se provăd cu platoșa bunei purtări, moralei și cu armele științei.

Viața pretinde o selecționare deosebită.

Cugetați în acestea clipe la fericirea laureatilor purtați pe brațe. Cugetați și la soartea trântorilor. Depinde de voi și numai de voi, pe care fel de a încheia anul școlar îl preferați; și vi-l alegeți, căci cu adevărat dictonul: „cum îți vei așterne așa vei dormi” sau „voiește și vei fi”.

Am convingerea că ați ales: încheierea eroică, laureată a anului școlar. Dar iubți mei, e ușor a alege, — greu a persevera, a voi neîntrerupt, a avea neînfrânta tărie de a duce la bun sfârșit gândul bun, care vă stăpânește în clipele acestea.

Nu uitați dragii mei, că adevărata cheie a succesului, nu stă, nici în hotărîrea clipei, nici în talent, ci tocmai aci în aceasta tărie a voinței de-a împlini neîntrerupt hotărîrea luată.

Și dacă puterile voastre sunt slabe, ca orice putere omenească, nu desnădăjduiți. Dumnezeu întărește, pe cel bun, harnic, care cere ajutorul lui cu stăruință, sinceritate și credință.

Să nu întrelăsăm nici o clipă de a cere acest divin ajutor peste munca noastră din acest an.

Cu gândul la sfârșitul anului școlar, să înălțăm sincere sentimente spre bunul Părinte și să zicem:

„Impărate ceresc... vino și te sălășluiește întru noi... Amin.

Timișoara, la 15 Sept. 1936.

Pr. Melentie Șora.

† Preotul Leontin Micluția

Mlădiță a unei vechi familii preotești din Rîșculița preotul Leontin Micluția pleacă dintre noi în calea vecinicii la vârsta de 51 ani în

19 Octomvrie răpus de un morb ce nu iartă.

Treizeci de ani păstorește cu râvnă în comuna Rîșculița, gata totdeauna a-și servi enoriașii ducând în casele lor ruga Domnului și multă mângâiere.

Prețuită fiindu-i munca, a fost distins cu brâu roșu, apreciată fiindu-i vrednicia între colegi a fost numit administrator protopopesc al Hălmagiului după moartea pp. C. Lazar, făcându-și deplin datoria și aici, sfătuind și îndreptând cu înțelepciune ca un bun apostol al Domnului Iisus.

Nici în clipele din urmă ale vieții nu a încetat să laude pe Dumnezeu, ca un adevărat preot cântând din psalmii lui David și „Mare ești Doamne și minunate sunt lucrurile tale”...

Înmormântarea s'a făcut Joi în 22 Octomvrie, în Rîșculița, prohodul a fost servit de păr. pp. Șt. Bogdan înconjurat de un sobor de preoți din pp. Hălmagiu și Brad. Cuvântul funebru și de adio rostit de păr. pp. a impresionat mulțimea — plugari și cărturari — cari s'au grăbit să dea răposatului preot cinstea din urmă, petrecându-l la locul de odihnă vecinică.

Il deplâng. soția cu trei fii, Romul preot în Pâncota, Terentie avocat și Aurel absolvent de școală comercială.

Ne rugăm Domnului să facă loc de odihnă între dreptii Săi preotului Leontin.

Biserica dominantă și egala îndreptățire a cultelor

D. Dr. L. Iacob prof. univ.

(Urmare).

Chestiunea aceasta a avut o mare publicitate și discuția asupra ei n'a contribuit la sporirea prestigiului bisericii. E regretabil, ca unii episcopi să se abată dela normele stabilite pentru întrebuițarea veniturilor din exploatarea acestor păduri. Dar ministerul s'a gândit oare să generalizeze acest control și asupra sutelor de mii jug. de pădure aparținătoare altor culte și cu ceva mai mult decât o simplă folosință?

Fondul general bisericesc.

Legea de organizare a bisericii ort. prevede înființarea unui fond general, ca biserica să-și poată îndeplini cât mai bine misiunea sa religioasă, culturală și filantropică și pentru a se ușura cât mai mult sarcina statului. Fondul se va alcătui din averile comune ale bisericii, din donațiuni, din contribuțiuni aprobate de Congre-

sul național bisericesc și din cotele după veniturile fiecărei eparhii (art. 23), apoi din excedentele ce vor rămânea în bugetul fondului religios din Bucovina (41).

La înființarea fondului statul avizează biserica la mijloacele proprii. Dar cum se ia ființă acest fond din cumplita sărăcie a bisericii?

Patrimoniul sacru al bisericii catolice se va constitui din rentele de împrumut, date de stat. Fondul religios s'a înființat și sporit prin mijloacele materiale ale statului, iar la noi statul, care a secularizat averile mănăstirilor și episcopilor, nu se simte dator să înființeze el acest fond general. Dar își asigură dela început un control sever asupra administrării lui. Fondul va fi administrat de *Eforia bisericii* compusă din trei membrii, dintre cari unul numit de Ministerul cultelor de acord ca Ministerul de finanțe. Eforia stă atât sub controlul Ministerului de culte cât și al Consiliului central bis. (art. 24).

Patrimoniul sacru însă va fi administrat de Consiliul episcopilor diecezani conform statutelor întocmite de ei înșiși și aprobate de *Sf. Scaun* și de Guvern.

Fondul religios ort. rom. din Bucovina.

(Lege art. 39-43)

În biserica ortodoxă singură biserica din Bucovina are o situație materială consolidată, prin fondul religios. Sub stăpânirea Austriei, fondul era în administrația statului, fără cel mai mic amestec al bisericii. Din fond se acopereau toate cheltuelile bisericii ortodoxe, care nu greva cu nimic bugetul statului.

În România s'a curmat o anomalie administrativă și fondul a fost lăsat în administrația bisericii prin consiliul eparhial. Fondul se compune, în partea cea mai mare, din domeniu păduros, de aceea regulele de administrare vor fi cele prevăzute pentru administrația și exploatarea domeniilor statului (49). Bugetul anual al fondului trebuie să acopere cheltuelile de administrație și exploatare, plata personalului bisericesc și diferitele trebuințe culturale și de binefacere ale eparhiei. Excedentele bugetare se vor vărsa la „Fondul general bisericesc”. (L. 41) Statul exercită un control dublu asupra fondului: prin Ministerul de agricultură și domenii și prin Ministerul cultelor. Controlul se extinde la aprobarea bugetului anual și la confirmarea numirilor personalului tehnic prin Ministerul de agricultură, iar Ministerul cultelor aprobă repar-

tizarea sumelor luate în buget pentru personalul bisericii și celelalte trebuințe ale cultului (Art. 42). De altfel fondul va fi administrat conform unui regulament special, întocmit de o comisiune de trei: doi reprezentanți ai ministerelor de agricultură și al cultelor și un reprezentant al Mitropoliei (43).

Măsuri foarte bune pentru o administrație corectă. Dar se aplică aceleași măsuri la fondul religios și fondul de studii din biserica catolică? Acestea se administrează astăzi independent fără vreun control al Statului. Statul nu ia în evidență veniturile fondului religios la salarizarea clerului catolic, deși destinațiunea lui era tocmai aceasta. Clerul catolic este plătit din bugetul statului, pe când pentru clerul ort. din Bucovina Statul nu plătește nimic, ci îl avizează la veniturile fondului religios¹⁾.

Ajutorul de stat.

În urma secularizării averilor bisericești, statul — cum era firesc și drept — a prevăzut în bugetul său cheltuelile de întreținere a bisericii de stat. Clerul și-a primit salariile dela stat ca oricare funcționar al statului. În România întregită bugetul statului trebuia să prevadă mai departe salarizarea clerului și întreținerea bisericii ort. din Vechiul Regat, Ardeal și Basarabia — Bucovina avea mijloace proprii — până la reparația stării de inegalitate și nedreptate în care trăia biserica ort. Dar s'a întâmplat altfel. Fără să se facă reparația cuvenită, statul a schimbat normele vechi de salarizare, adoptând principiul, că biserica are datoria să asigure în locul întâiu din propriile mijloace cheltuelile pentru întreținerea cultului, personalului bisericesc și a diferitelor așezăminte. Biserica trebuie să creeze aceste mijloace, Statul va *completa* numai veniturile clerului și funcționarilor bisericești. Se vor pune la dispoziție sumele necesare, dar numai după o prealabilă constatare a necesităților și a veniturilor părților constitutive ale bisericii, cari reclamă ajutor. (Lege art. 19—21).

¹⁾ Cheltuelile facultății de teologie din Cernăuți sunt acoperite tot din fondul religios. În Bugetul general al Statului pe exercițiul 1936—37, la veniturile Ministerului Instr. al Cultelor și Artelor, se prevede la art 148. Contribuția Fondului bis. al Bucovinei pentru întreținerea Fac. de Teol. din Cernăuți, conform art. 94 din legea de organizare a Ministerului — Lei 2337.000.

(Va urma.)

Mulțumită arhierescă

Congresul F. O. R. ținut zilele trecute în Arad a fost o înălțătoare manifestare de alipire a iubitorilor Noștri intelectuali față de Biserică. Sufletele tuturor s'au umplut de un bogat sămănat în cele duhovnicești. Noi rugăm pe Tatăl ceresc să facă să rodească orice gând și simțământ bun ce a încolțit atunci, aducând seceriș imbelșugat în viața religioasă a scumpulor Noștri fii sufletești.

Mulțumind tuturor, autorități și particulari, cari prin lucrările pregătitoare și participare, au asigurat buna reușită a congresului, le împărtășim arhierescă Noastră binecuvântare.

Arad în 27 Octombrie 1936.

† **ANDREI**
Episcop

Mulțumire

Familia rep. preot Leontin Micluția din Rîșculița, mulțumește păr. ppop S. Bogdan, preoților și tuturor celor cari prin participare la înmormântare au încercat prin cuvinte să ne mângâie în durerea și jalea noastră.

Familia.

Nou!

Nou!

Pentru Cucernicii Părinți Catiheti.

A apărut **Istoriografie religioase-morale**, pt. elevii Școlii primare clasa I. de *Păr. Nic. Crișmariu*. Prețul Lei 15. Se găsește la Librăria Diecezană Arad.

INFORMAȚIUNI

Aniversarea nașterii M. Sale Regina Maria. În ziua de Joi în 29 Octombrie, ziua nașterii M. Sale Regina Maria, toți Românii își îndreaptă gândul, către Regina Maria, reprezentanta sufletului românesc în cele mai tragice dar și în cele mai sublime momente.

În orașul Arad, pe toate casele și edificiile publice au fost arborate draperii naționale. La ora 9, în toate școlile primare și secundare, profesori sau profesoare indicate au tălmăcit tinerimei, binefacerile revărsate asupra României, prin activitatea neobosită a nobilei Regine Maria.

În catedrală s'a oficiat serviciu divin pen-

tru sănătatea M. Sale, la care au participat Sf. episcopie sub conducerea P. S. Sale Episcopului Andrei, reprezentanții: armatei, județului, primăriei, școlilor și altor instituții precum și un public select.

Serviciul divin a fost slujit de părintele Arhimandrit Suci, asistat de un sobor de protoierei și preoți.

La sfârșit s'au rostit Polihroanele prescrise cu urări de sănătate pentru M. S. Regele, Regina Maria și familia regală.

M. S. Regele Carol vizitează Cehoslovacia.

Măști în 27 Oct. a. c. M. S. Regele nostru Carol al II-lea a plecat cu un tren regal la Praga, însoțit fiind de Marele Voevod Mihai, Ministerul de externe Antonescu și o înaltă suită de demnitari civili și militari.

Sosirea Suveranului României în Cehoslovacia, a fost salutăată de poporul acelei țări, cu un entuziasm înălțător. Suveranul României, participă la aniversarea independenței Cehoslovaciei.

Vizita Regelui nostru în țara prietenă, se produce într'un timp în care politica unor state din Europa, se desfășoară într'o nesiguranță nervoasă.

Catedrala din Oviedo. Catedrala din Oviedo, de care s'a vorbit cu ocazia luptelor recente este una din cele mai frumoase din Spania. Construirea ei a fost începută în 1380. A fost terminată în 1528.

Turnul ei, de o rară frumusețe, se ridică la o înălțime de 80 metri; interiorul catedralei are 67 metri lungime și 22 lărgime.

Catedrala cuprindea, relicve prețioase, în deosebi două bucăți din crucea pe care a fost răstignit Iisus, o bucată din inima Sfântului Bartholomeu un fragment din mormântul lui Lazăr. Extraordinare sunt însă următoarele: unul din cei treizeci de arginți ai lui Iuda, un fragment din toiagul lui Moise, o bucată din pâinea multiplicată în pustietate, un fir de păr al Mariei Magdalena și o candelă a Sfântului Petru.

Zece ani dela moartea prof. Dr. Victor Babeș. Sâmbătă în 24 Oct. a. c. s'au împlinit 10 ani, dela moartea ilustrului savant, care a fost doctorul Victor Babeș.

Tot Sâmbătă s'a oficiat un parastas pentru sufletul marelui dispărut.

Foștii săi elevi, i-au ridicat cu ocazia acestei comemorări, un bust, ce a fost așezat în fața Institutului de seruri și vaccinuri, întemeiat de medicul Victor Babeș.